

סענסא ציאאנבלע מאמענטען אוית די זיזונגען
או איז די קולדארען פון פעלקער-בונד

אוֹזֵר אָוּזְרָאַפְּטָהָמָן דָּאַס בְּעַנְעַנְעִישׁ אַזְוִישׁוּ בְּעַרְנָאָר שָׂאִין בְּרִיאָן. — זַי אָוּזְרָאַפְּטָהָמָן דָּעַר פָּאַרְלָאַמְּעַנְטָפָן דִּי פָּעַלְמָעָר ? — — עַבְּרִיךְ צָוִינְקָה — זַי שְׁלָוּם גָּאַטְלִיב

מִנִּסְטָרֶן אֵז דָּעַר
בְּאַרְבָּהָרָבָן

מעשנשען חוויבצען אן מיט אמאן ארטויין
שומקן: נאנצע בערגן מע'יעראטאי ?
אוון דאר געשאחת עס, און א שעה נאכ
רעם, ווּ עם ווערט געלאטען אַר-זען,
געפֿנְגָּטְן זונְר אַנוֹתָר אַונְהָאָטֶן שְׁיוֹן אַנוֹ דָּן
וועטעטסטע ווּוּקְלָעֵר בָּן דָּעַר ווּלְצָא.
דאָס קָאָן דָּוּרְבְּקְעִינְהָיָה וּוּעֲזָנוּ נָרָא
דָּאָס דָּאָר אַ-טְּרוּמָעָה זָהָר אַרְגָּנָה
נוֹאַצְּחַעַן פָּהָן פְּצָצָעָן גְּסָטָן זָהָם בָּאָלָן
קָרְבּוֹן:
אוון אָן בְּעִזְקָעִיזָן פָּאַלְאָזָן בַּיִם
לְחַקְמָה-קָטָן : אָזְהָן אָן "חוּטָאָרָא"
הַבָּאָלָן, וְאָז יְזָהָן פָּאָד די פְּגָלָן
בְּעַרְוָאָטְלָוּנְגָּעָן, זְעָנָן אַמְּבָנָעָאָרָגָן
מְאַקְיָאָנָן : אָן רָאָד אַ-בְּבָאָצָעָם, וּוּאָס
בְּגָעָן דָּעַרְבָּן פְּגָנָעָדְרָמְרָאָגָן אַ-בְּפָרָעָן
דָּעַר גְּנָעָנָר וּוּלְטָן דָּן פְּגָרְשָׁן יְעָנָע
ירְיעָות. עַס אָנוֹ פָּאָרָהָן אַ-וּסְפָּרָד דָּעָם
אַגְּאָוִיסְמָעָזְוּלְעָנְטָרָעָרְלָעָן פָּעָלְעָאָלָן : דָּנוֹסָט
צְוּשָׂעָן גְּנָעָנָר אָנוֹ דָּן רְגָעָרְגָּעָן פָּאָן
פָּאָרָן, לְגָדוֹן, בְּעָרְנוֹן, וּוּאָרְשָׁא. אָנוֹ
עַס וּוּעַט אַ-שְּׂיִיר גְּנָשָׁת אַונְגָּעָם וּוּאַינְגָּרָעָן,
אָן אוֹרָא אַ-עֲשָׂרְבָּרָעָל צְוּשָׂעָן גְּנָעָנָר אָנוֹ
וּוּאָרְשָׁא דָּאָרָתָן אָנוֹ פָּעָלְעָעָרְבָּרָגָן
גְּנָשָׁת לְעָנָאָר וּוּאָרְטָעָן, וּוּוּהָעָסְטָעָן
צְעָהָן טִינוֹט.
אוֹרָתָן דָּעַר: אַ-לְּעָרָעָי הָאָבָעָן דָּוּ וּשְׁאָרָה
גְּאַלְוָסָטָן פָּאָרָז וּוּנְעָר אַ-רְבִּיטָטָן גְּאַנְיָן בְּעָ-
קוּוּמָעָמָעָמָע טִישָׁוֹן אָנוֹ בָּעָת שְׁמוֹצָעָר רְעָדָת
דָּאָרָט אַ-וּרְבָּה דָּעַר מְרוּבָּגָן שְׁרוֹבָּבָט שְׁיוֹן
דָּעַר בְּעִירְבָּטָס: עַבְּרָעָר וּנְצָר דָּעָם אָנוֹ
הָאָלָט אַ-וּרְבָּה דָּעָם טָעָלָעָן דָּרְאָסְפָּלָאָנְקָעָט.
אַ-רְבָּ�ה פָּאָסְטָ-שְׁלִיחָוָתָן דָּוּשָׁוְרָוָן בְּסָדָר
אָנוֹ זְוּרָנוֹאַיְסָטָעָן-אַפְּטוּלָנָן אָנוֹ וּוּ
בָּאָלָר עַס וּוּרְטָט נָרָק פָּעָרְטָמָן אַ-טְּעָלָעָן
גְּרָאָם-בְּלָאָנְקָעָט, וּוּרְטָט עַס בָּן פָּאָסָט
שְׁלִיחָה תִּיכְּבָּר אַ-רוּבָּעָרְגָּעָרְאָגָעָן צְאָרָ
אַ-וּפְּנָאָפְּטָעָ-סְבָּאָצְיָעָן זָהָן אַקְעָגָעָן אָנוֹ
בָּעָר.
פָּרִי צְזָוְעָרְלָטָעָרְזָן דָּוּ אַ-רְבָּשָׁט אָנוֹ
דָּי פְּרָעָמָע-עַעְרָטָעָרְעָטָעָר וּוּרְטָט בָּן פָּעָלָעָן
שְׁעָרְבָּגָן: סְעָלְעָטָאָרְיָאָט אַ-חִיםְנָעָן
בָּאוּ פָּאָגְּנָעָט-צְנָעָדָק אַ-סְּפָעָט-עָלָעָן צְנָעָנָן,

בעם אַרְטְּנָקֶםָעַן פָּוֹ שְׁעִן אוֹן גַּעַל
אַעֲרְבָּנָר-בְּנֵי דָּאַט זִוְּרָנָל אַפְּנָעַ.
שְׁבוֹלָט אֹזְ אַינְזְרוֹעָנָם.
בְּצָרְנָאָרְדָּשָׂאַזְ אַזְ אַזְמָעָן מִוְּתָן
דָּאַמְּשָׁן. אַעֲרְלָהָהָרָעָן מִוְּסָפָט אֹזְטָאַזְ אַזְ
הָאַט גַּעַוְלָט אַרְבָּנוֹן אַזְ גַּעַבְנוֹרָעַ.
דָּעַר שְׁוֹנוֹצָעַר פְּאַלְזִיכְרָנָט פְּעַרְחָאַלָּט
אַזְהָבָן:
— לְאַרְטָדְעָן, סְאַוְלְ-חַאְוְלָקָעַן
(עַיְנָטְרָמָט-קָאַרְטָעַן, בּוֹטְעַן)
— וְשַׁעַן סְוִן בְּעַרְגָּאָרְדָּשָׂאַזְ — רַוְּטָט
אֹזְסָט זְבָעָרְשָׁטָט דָּעַר נְרוֹסָעָר עַגְן
לוֹעָשָׂר שְׁרַבְבָּעָר אַזְ אַזְ אַזְבָּרְצָשָׁגָן,
אוֹ דָּעַר פְּאַלְזִיכְרָנָט וּשְׁעַט אַזְחָמָט פְּרָעַן
מַאְכָבָעַן דָּעַם וְאַגְּן
— פְּעַרְשָׁטָעָהָט אַזְהָר גַּטְנָן קְרָאָנָן
צְוִיוֹשָׂ, וְשִׁזְוָט אַיְצָר אַעֲנָטְרָמָט-קָאַרְטָעַן
— פְּזִוְעָרָט זִוְּרָנָל אַטְ דָּעַר פְּאַלְזָן
צִיאָנָט אַזְ אַזְעָרָט אַזְיָּתָבְעָר שָׂאַזְ
עַר וְאַל נְשָׁטָט שְׁמָעָרָן בְּנָים אַרְתְּנָנָגָן
צָוָם גַּלְוִים אַזְ גַּנְעָזְיָזָעָן דָּעַר דָּעַדְאָק
טָאָר פָּוֹ „מְאַנְטְּשָׁעָטָעָר גַּאְרְדוֹזָן“.
חוֹלְקָעָר הָאַט דָּעָרְשָׁטָט בְּעַרְגָּאָרְדָּשָׂאַזְ
אוֹן הָאַט אַזְחָמָט אַרְיְנָעָנְלָאָזָט אַזְ אַזְ
וְעַזְוָן אַזְהָר אַבְּשָׁעָטָעָר גַּעְרָעָנָט דָּעַם
פְּאַלְזִיכְרָנָט פְּאַרְחָוָס עַר הָאַט גַּטְנָט גַּעַזְ
וְאַלְטָט אַזְבְּלָאָזָן דָּעַם גַּוְלָאָזָן שְׁרוֹטָט
שְׁמָלָעָר, הָאַט עַר מָוָר גַּעַעְטָעָטָעָר מִוְּטָ
דָּעַם אַבְּוֹעָרְגָּעָט אַרְגְּוּמָעָט:
— סְאַזְוָן דָּאַסְלָמָעָן מַעְגָּשָׁעָן מַזְטָמָעָן
בָּאַעֲדָה, נָזְ אַזְזָעָדָר פָּוֹ זִוְּמָזָעָד
שְׁרוֹפְטָשְׁעָלָעָר? אַזְבְּרָגְעָנָם הָאַבְעָזָר אַזְ
קְוָנָמָל נְשָׁטָט גַּעַהָרָט, אַזְ עַס וְאַל זִוְּן
אַשְׁרַבְבָּעָר שָׂאַזְ!

בדרכו של עילעדר-בנור האט החנט און בערנאלעטען אַסְטָבָעָן. געווען או דאס דז בעגענונגש צוושען גאניאלאען ערנישן שרוטטשטעלער דעם בערנארד שאן מות דעם פראגנツיזוועשן אויסערן-טוננס טער בריין.
בערנארד שאן! — הארט מען פֿאַר אַלען זוינטאו און ערטמען ווענצען, פֿאַר- שטעהט זיך, די ווערגאנלאומטען, וועלכען רונגען אַרום דעם הוייזן נאסט, פֿאַר- נאדר שאן ווערטט ממש פֿאַרבּאַרְוּפָאַז דורך און מען לאֹוט אַזְהָם נוּשָׁת ווּת טער גאנער.
— אַודְרָאָן מות אַנְךָ רעדען קָאַמְשָׁ פֿוֹנְגָּה ווערטער! — פֿאַלְטָאָן צִי אַיהם צִי עַגְנְלִישָׁע ווערגאנלאיסטען.
— אַפְּלִיכְיָה קְיָמָן אַוְן ווּרטט גוּשָׁט — רוּפְט אַוְים בערנארד שאן — סְאָנוּ מָוֵר לוֹפֶן, אַז אַודְרָאָן מות אַיךְ ווּסְמָן גַּעֲרָצְעָן צִוְּן! — אַז פְּרוּכְטָמָן מות אַשְׁמָנוֹן קָאַל אַזְוִיךְ די לְעָפָעָן זוֹרְפָּת צִוְּן מאַכְעָן דעם ווּג בערנארד שאן אַז גאנעטען אַז גַּרְזְיָעָן אַנְצָוֹן, מות אַגְּעַנְלִיבָּן קָרְאַזְוָאַט אַז פְּרָאנְט אַשְׁטוֹרְיָהוּט. די לְעָנְדָלְעָן גַּאנְיָן וּרְאַחַע באָרְדָּר גַּוְתָּן צִוְּן וּשְׂוִינְסָמְבָּן אַזְמָרְעָהען.
סְאַיְעַטְמָוִישָׁ אַזְמָרְעָהען. עַמְצָעָר האט מְדוּיעָן געווען דעם פְּרָאנְצִיזְוּשָׁן אַזְמָרְעָן-טָנוּסְטָאָר בְּרִיאָן או בערנארד שאן אַנוֹ דָא. בְּרִיאָן קָוְטָאָר זָרְזָעָן פְּנֵי זִוְּנְגָּס-אַל אַז בְּנֵי בְּזָה הַעַט שְׁטָעַלְעָן פְּאַר דָעָר אַוְרְעַנְדְּרוּשָׁעָר דָעָט גַּעְנְיאַלְעָן שְׁרוּפְטְשְׁטָעַלְעָר בְּקָאָר דָעָם גַּרְיָסָאָן פְּלִיה-מָאָן.
ברִיאָן אַנוֹ שאָן פְּאַרְטְּוּהָרָעָן אַלְעָן-

לודזער Tageblat", לודז, Plotkowska
אפקץ 57 אדפנוייסטראָט 47.
ישלאָבֶד
סְמִינֵשׁ.
ען ווירעד אַוְיגַעֲנוּטָן די האַנדְזָלָס-אָונְגָעָן
רַעֲנָנוֹן, דָּאָרָךְ פְּרַזְבִּידָעָנֶת וּפְרָעָן, אָז
ברובען צוֹיְקוֹנִירָעָן דָּעַם מִירְתַּשְׁאָפְטָלִימָן
מַפְּאָס גּוֹשָׁעַן וּלְעָן, אַין יַדְעָן מַסְלָא אָזְזָן זְגַעַן
דיַטְשָׁלָאנְדָן, וּלְעָבָעָן אַין אַפְּלָעָן בְּסִים גְּרִינְזָן
שָׂוָם פְּשָׂרָתָן.
זְהַצֵּט די פּוֹילִישָׂצְ רַעֲנָנוֹן פְּנִים אַנְסִים פְּאָמָן
עַרְגִּיקְמָטָן, אַינְגְּרָלִיכְ אַון אַוְיגְּפְּרָלִיבָן, אַיְזָן
פְּאָדָרָן 8 גְּלִילְדָוָגָן עַגְוָנוֹן.
זְהַזְּכוֹנָה וְהַזְּכוֹן שְׁאָרָק גּוֹפְּטָן, חַעַן נַאֲרָד דָּעַן
טַבְּצָן אַינְטְּרוֹנָזְיְאַנְטָלָן נַצְחָן, וְהַסְּמִיר תְּחַזְּקָן
יְ. מַשְׁאָר דָּעַר דְּרָגְרָמִיכָן פָּוֹן דָּעַר שְׁאָמָלִיְיָן
דָּר שְׁעָכָר דְּלְמָבָן שְׁעָהָן פָּאָר אַונְגְּעָטָאנְזָבָן
עַשְׁגָּעָן.
וְהַסְּמִיר נַיְשָׁמָן לְבָנָן גְּשַׁלְקָסָן גְּזַוְאָרָן
דָּר אַונְגְּעָטָר פָּוֹן פּוֹלִישָׂעָן פְּלִימָה-עַקְשְׁטָאוֹר
עַרְשְׁטָטוֹר חַעְלָטָן פָּן תְּ. חַקְבָּן מִיר אַפְּגָעָן
חוֹזְרִיתָן פָּאָר הַעֲכָר 57 מִילְיאָן זְשָׁפָטָם. דְּצָעָן
אַרְשָׁעָר שְׁדָאָשָׂאָט בְּעַדְרָאָתָן אַבְּגָר שְׁטָאָרָן
אַיְזָן גַּעֲלָכְגָּרָטָן דָּעַן אַרְגְּנִומִיתָן-צְבָעָן, אַזְזָן
יְ. 150 מְרוֹצָעָן. צְיֻופְּלִיגָן אַין אַוְיגְּפְּרָלִיבָן

ב' רעסן 16, Skrz. pocz. 16
טפלפֿאָזְצּוֹן: אָזְרָהָר
סְׂוִילְלָהָר אַרְוֹן דִּימְעָם
בֵּין דִּין גְּרִינְשֶׁטֶן

בזק א לאנגער הפקת הער
האנדולונגניע מיט דיששלאנד.
זום שבה פון דער פֿוֹלִישְׁסֶיךְ
חיקס פֿאמְת אַין אַלְכְּ בִּין-אַיְצְטְּבָעָךְ
קריג אַרְזְוָנְגּוּווֹין זְהָר אַגְּרוֹזְטָעָךְ
זְעָן גִּיסְט אַין עָרָך אַיְסְרִיכְטָבָן פֿון
טִיש נִישְׁט אַבְּנוֹנְגָּנְגָּן אַוְך קְרָנוֹן
וּוֹ יָעָגְעָן אַיְצְטָבָעָךְ דִּי אַיְסְרִיכְטָבָעָךְ
מעחר ווֹ אַלְפְּמָאָל שְׁטוּתָה
אַגְּנוֹבְּצָר פֿרְדָה וּירְשָׁאָטְלִיכְ
דָּאָס אַלְכְּ אַזְּלָכְעָךְ פֿרְאָגְעָן, וּמְלָכָךְ
דָּעָר פֿרְעָטְמִישׁ פֿון דָּעָר
נוֹרְיָסְעָן אַין אַזְּיָה שְׁחָר אַזְּטָנְקָעְעָנְגָּן
בען אַפְּגָּזְהָלְטָן אַין אַקְטָבָעָר.
ואַזְּיָ-חֲלוֹאָה, זְהָלָעָן מִיר אַין אַיְתָה
מְלֻכָּה-קָאָסָט אַין אַזְּטָנְגָּלְיָוִוָּט
קוֹדוֹש דָּעָר חַנְדָּעָלָט-אַרְאָקְטָבָעָט
חוֹשְׁשָׁעָן עַטְרִינָּר אַין אַונְגָּרָן.
עַסְרִינָּר אַין דָּעָר גְּרָעָטָבָעָט
(בעיקר חַוִּירִים). בְּלִוְן אַין דָּעָר
וּצְמַת אַזְּיָה דִּי עַשְׂרִמְכִימָעָ פֿרְדָק
עַרְשָׁט-גַּעַשְׁלָאָצְעָנָר צְפָרִיבְּיָש-אַגְּנוֹנָ
אַזְּנוֹזָר פֿאַיְצְעָץ, וּמַלְאָקְטִירָה
אַזְּנוֹזָג אַרְטְּקָלָטָן, בְּיַן 100 אַין אַקְ

לען און דער הוינער אונז גענצען איז געלביבען אונטערוירטער דער
אוון דערפראר, ווועס אונגוארן איז
ארטספֿהָר און זי חטא זיך אונגענטַבָּהָר.
וועטער—די צעל-צערליכטען
וילט דער טעכישער בײם אריינטָן
אָחָן סְפָּק וּוּעָט צָעֵד נִידָּר
דערונגען אוֹפֶּן גַּפְּרִיט פָּוּז עַקְסָפִּי
רוּהִיג צוֹזָהָעִי, וְהִי גַּשְׁכָּעִן גַּבְּרִיכָּעִן
פָּאָרָק אִין פּוֹלִיעָן, אָנוּן וּוּלְפָן
וְאָס דָּאָם אָסָן האָבָּגָן פְּצָר אֲשָׂדָּי
אַינְדוּטָרִיעַ, וּוּלְכָא אִין גַּעַטְסָ
שְׁרָמְלִיכָּעַ צוֹינְגָּעַן פְּגַעַשׂוֹאָכָּא וּנְזָ
טָן דָּאָרָךְ אַוְיךְ גַּעַדְעַנְקָעַן,
אטָעַטְנִיָּה פָּעַטְגָּעַן אַוְיסָאַרְבִּיטְוֹנוֹגָעַן,
בקְזָרָה, אַקְלָהָמָה אַונְגָּר
אָוּנוּעָרָה האַנְדָּעָלָסָה, בְּצִיחָוֹנָעָן מִיאָ
אַונְגָּזָרָה האַנְדָּעָלָסָה-דְּפִימִיטָה אִין
חוּכְטִיגָּסְטָה אָוּן בְּרַעַנְדְּסָטָה אִין אִין
דָּעָר לְעַטְסָעָר צִיטָס גַּעַחְסָקָעָן, אָוּן הָ
מעַרְקָוָאַמְקָטִים צָו זִיךְ, אִין גַּעַנוֹז אַבְּנָזָ
איִי בֵּין אִיצְטָס גַּעַחְן אַינְגָּזָעָן „לְ
יַסְס וְזַווֹּי אִין אַין יַסְס לְפִזְצָעָן בְּ
מַהָּאָ טַעַמָּה חַטָּט דִי פּוֹלִישָׁ
בְּיַם האַרְמָנִינָּצָן אַיהֲרָה האַנְדָּעָלָס-אַ

אלט בעו ויך שויין איבערצײַיגט. אונ יגסטע און רעלעטען פערפומער אייז בעי דראָהער או אָהָזָקָה אָהָזָקָה

טערסָנוּןָןָן: יְדַעַר קְוִיפָּר בְּעֻקּוֹטָן גְּרָאָטִים
לְאַשְׁלֵי שָׁבָתָן פָּנָי בָּאָר גְּזָעָטָן. בְּאַרְבָּהָמָהָר פִּירָמָן

Fascinatto Berlin

Digitized by srujanika@gmail.com

א שמע מיט פאר או אטשילד
העלכער האט ניט געודהאלט זיין קייו פאנסיד אין געודארען א ליטעראט

און אונטערלַזְבָּן אַבִּישָׁע דֵי דָאַזְבָּן
געַלְגָּנְדָּן, פִּינְסָן, וְעוֹר, דָּראַפְּאַיטִישׂ-
קְשָׁטַ, וְזִיכְרַן, אַידְעָן, וְזִיכְרַן פִּינְסָן
אוֹיְפְּבָן, זִיכְרַן "סְטִיל", אָוּן דֵי אַנדְרָעַ
גְּרוֹיסָעַ פְּלוֹת — אַבְּדָר לְיעַדְרָה חֲקָטַ
קְהֻנָּר פָּוּן דֵי וּשְׂוִינְגָּלִיטָן נִישָׁת גַּעַן-
לִיעַנְטַ קִינְמָאַל אַ וּמְרָתַ פָּוּן אַט דָּעַם
דָּרָגָטְרָוִיְשָׁעַן פִּילְיְנָגָר, וְוָסַּעַן חַלְשָׁטַ
בְּקָעַר פְּשָׁוֹט גַּאַךְ אַ גָּוֹטַ וְהָרָטַ פָּוּן אַ
נֶּאָשָׁ-בָּרָאָט...

זֶס אַיְן שְׁוֹעָר צַו זִין אַ רְאַשְׁיָּוָן
מִתְּפִימָה לְפִימָה מְאַקְבָּיִיעַס. מִצְן
פָּוּן זִין צְנַחְיָרָעַן אַדְבָּר סָאַר דָּעַם
שְׁעַקְ-בָּוּר אַדְבָּר פָּאַר דֵי אַנְדָּרָעַ בֵּי-
כָּעָר — וּמְגַל אַיְן צְחוּעַן אַיְן שְׁחָכָר.
דָּעַר עַזְלָטַ הַקָּט לְיעַב צַו הַאַלְעָעָן
שְׁפָרְגָּנָק, אַרְדְּנוֹגָן, אַיְן דֵי סְפָרָעָן אַיְן
מַעַן הַקָּט פְּתָנָט אַרְבָּעָר, וְוָסַּעַן דִּיגְעָן-
סְתָּמָנוּאָק אַונְגָּר מִטְּסִילְיָקָן אַיְן אַיְן.
אַ שְׁוִיבָעָר אַיְן פְּעַרְלִיבְּכָעָט אַז זִין
אַ בְּלִיטָגָר קְבָּצָן, אַיְבָּז דָּר וְוִילְּ פָּנָן
זָאַל אִיהָט וְקָעָטַן עַרְנָסָה אַז אִיתָם
סְפָרָעָקְעָגָן וְוִי אַ גְּלַטְכְּבָּרְעַכְתִּיגְעָטַ
פִּיטְגָּרַ פָּוּן דָּעַם אַדְרָ — אָז נִישָׁת,
חָטָם מִצְן צַו אִיתָם פְּשָׁוֹט קִינְיָן צְוָרוֹתַ
ニישָׁת...

אַז דָּעַרְפָּאַר טְבָקָעַ הַאָס פָּר, אַנְרִי
רְקָמְפָּשָׂר אַזְוִי וּוּנְגִיבָּמָז צַו דָּעַר לְהָ
שְׁקָרָאָר. עַס פְּלָקָן דֵי אַוְיסְגָּטְרָעָפָקָעַ
טָאַח תְּחִתּוֹגִים אַז דֵי קִיטְיָגָעַ קוֹרְלָגָט
אַזְוִי צַו זְגָנָן, דָּעַר "קִינְסָלְעַרְשָׁעַר"
עַקְוִיסְטָעָן-אַיִינִים, וְוָסַּעַן וּוּלְאָצָן אִיתָם
גַּעַקְאָטַן פְּגַנְיִיטְבִּירָעַן אַלְפַּט אַ גְּזָהָהָעָרָיִ
גָּזָן צַו דָּעַר גְּרוֹיְקָר אַינְטָרְגָּנְזִינְגְּלָעַר
מְשָׁחָה פָּוּן דֵי זְיכָאָרָט, פְּלִיקְוּזָעַר
(עַנְדָּא זָהָה וְסִטְ 4).

די דזוניגע צוויי רוצשילדס זונגן
אלאג גרוינ-פערנידענע עזונטעלארגן
פון דער נרויסקער דינאנטשיך — אווי
ספערליך און אינערליר. פארקן אלטאנס
דער ווינער, אויז שמאץ און הויז, אריסט
טערקרטיש, מיט אַלעננְלִיכָּען, אַרְבָּעָר
געזוניגעס פֿרְנְזֶעָס קָעֵב אָזֶן מִיט מִידָע
מעלאאנְאַלְיָע, גּוֹעַע אַוְיגָען, ווֹסֶם זָעָם
געוו, צוויי צו זונגן מיט גּוֹזָאנְגָן פון
דעס אַנְסְּסְטִי שָׁעָן גּוֹגָן, מיט ווּלְכָעָן
מי האבען ויך אַיְצָרְגָּעָזְטִיגָּוּס דָּאַס גָּאנְ...
צָע לְעַמְּגָן...
עד מיטראג געזונע האנְדִּיך אָוִיס די עַמְּגָן-
ליינְקִים, געטע נִישָׁת אַין טַעַטָּצָר
געטט נִישָׁת אוֹיף קִין אַינְשָׁקְרוֹזְוּזָרֶס
עַנְפְּקָוָט נִישָׁת אוֹיף דָּאַל סָקָרְבָּחָעָר
אַגְּקָעָט, ווֹסֶם חָוָס זִינְק אַיבָּקָר יַעֲדָעָס
גע-יַתָּהָר אָזֶן אַלְעָא צִיְּנוֹנָעָן, ווֹצָעָן
דָּאַר, ווּוְיכָיְגָעָר אַיבָּקְלָעְבִּיגָּן, ווֹסֶם
עד הָאַט גַּעַתְּמָעָן פְּרָנְגָּנְגָּנְגָּנְס יַתָּהָר,
הָאָז נִישָׁת קִין "מִינְיָנָג", ווֹצָעָן דָּעָר
עַדְלִיטָנוֹג פָּנוּס נַאֲרָטָאָל אָזֶן ווּגְעָעָן
דָּאַר, "נַבְּנָר קָוָסָט". אָזֶן לְעַפְּאָ שְׂפִיל
אוֹן. צְוִירְקָעְזָוִיגָּעָן פָּרָטָהָרְגָּעָן אָזֶן וְזַיְן
פְּרָכְטָעָוָקָן, סְרָנְטָאָסְטִישָׁעָן פְּלָאָזָן; 8
"פְּמָד-וּוָוָוָגִיק" אוֹיף וְזַיְן שְׂכִינְגָּר...
וְאַנְצָא אַנדְרָעָש אָז אַנְרִי, דָּעָר לְעַטָּע.
רָאָט: קְלִיָּן, שְׁטָאָרָק, מִיט אַגְּזָעְבָּטָאָיש
בְּיַיְעָל אָזֶן בְּכָלְלָה מִיט שְׁטָאָרָק עַנְטוֹויִיִּה
קָעְלָעָע דְּעַטָּאָר. טִישָׁע סִימְפָּאָזִים. אַיְ-
בָּעָר וְזַיְן פְּצָצִיגָּעָן בְּרִיטְעָן קָרָאָק רִינוּ-
גְּלָעָן זִיךְרָעָר-גּוֹעַע קִינְטָפְּטָאָל-לְאָקָעָן
וּוֹסֶם גִּיבָּעָן אַיהֲם צָו דָעָס אַיְסָוָהָן פָּוָן
אַדְרָר פָּוָן אַקְלִינְגְּרָאָפָּר טַעַטָּעָר-דִּרְעָקָטָר,
מִיט 8 רַאְקִידָאָלְפָר מְחַלְּתָאָמָּנָשָׁוָאָגָּוָגָּוָג...

ד"ר א. אובייז שרייבט אין מאן :
אויך די ליכטיגען נלייענדיגע קאראט-
בארדר קור-פרצטמאנדרקס ועתה מען איזט
יעדען פריחטאלברען צויהן עלאגנטען,
שווינוניגראגען מענער, ווועס פראוואן
"רפואה" בייחידות, גאנגענדזרתן גראוי-
סגן צוילם. רעדזון נישט מיט קינעם א
ווארט און אויך נישט אהיישן זיך לאפֿן-
זוטפען פיט התמדה דאס הניע שפֿרדריך-
וואסנער דורך די קאנינען גאנזיגען גלאַ-
זערנצע פֿיקעס, מאכּזוּן זיעערץ פֿאָרגען-
שריבזקען טֶלְיכִיךְ "הפקות" און וועלט
באלד פֿילדּוֹוֹוֹנְדּוֹן פּוֹן דֶּרְ בְּרָאָפּעָן-
געַד, בְּיוֹ צוֹם קִומְעָנְדִּיגָּעָן פֿרְיוֹהָטָר-
געַן...
דאָס זענצען די צויהן רָאַטְשִׁילְדָס" ווֹזָס
קּוֹטְנוֹן יְעַרְתָּס קְהֻר אַיְזָק צוֹנוֹן ווְאַכְּזָנוֹן
קְיֻנוֹן אַפְּרֵלְסְפְּאָגָר, יוֹצָא זִין ווְאַרְמְבָּעָדָן:
בָּאָרְצָן אַלְפָאָנָה רָאַטְשִׁילְדָן, דָּעַר שְׂעִיר
שְׂוִים ווְעַצְרָה הַוִּין אָוֹן זִין פְּשָׁאָר אַנְרִי
רָאַטְשִׁילְדָן פּוֹן פְּאָרְיוֹן, ווּאַסְּהָם, ווּי גַּעַ-
קָאָנוֹן, נִישְׁתְּגָאָוָלָט, זִין "קְיֻנִּין לִיטִּיס"
אוֹן אַיְזָק זְקוֹאָרָצָן א — פֿראָנְצְּזִוְיִישָׁר
לייטְעָרטָם.

ברגען צו א מערשענידיגוניג.
דער יסוד פאר האנדעלס-אינטערפעטען גליבט אומצטום דער פַּלְלָס סון – דורך זיך זיך דורך. פוליגען פון הובגן רעם געהריגען זקחו אונדזען פאר די חנחות, וואס זיך זיך זיך. און דאס איזו דורך פערשטאנדליך.
און דורך געבען דורך דנטשער היידטהשפֿט. און דאס איזו דורך נאר די "ונעהער" בעהמּן גוועט פַּוֹּלִישׁן-וואָלוֹטֶשׁ פאר אַרְבִּינְגְּבִּירְטֶעֶת טַקְסְּפִּילְ-סְחֻרוֹת, פאר מאשי נען – מהיכא תהיין. אבער ערלייבען פוייזען אַרְבִּינְגְּבִּירְטֶעֶן אַרְבִּינְגְּבִּירְטֶעֶן, איז דורך ציטט, ווועס ענגלאנד האט יא אַרְבִּינְגְּבִּירְטֶעֶן; צילוקען פַּוֹּלִישׁן חווידים אויסטן ריבטשען מסרך, חען אונגאָן האט יא דורך רעמס – דורך גישט!
ערעם מיט א קורצער צויס צוירק האט דיבטשאנד געהכעדט דעם אַרְמְנוּן
ויהר-צאל אויף געאָרבִּיט האַלְּזָן, אויף אַזְוִי פֿיעַל, אָז עס זאָז זיך לְזִיכְעָן גַּעֲמָל דער צויזהר סון רַיְחַת-תַּאֲלֵץ. חַי מִנְתָּדָךְ הַקְּשָׁת אַרְבִּינְגְּבִּירְטֶעֶן אַפְּרִיבְּטָרְזֶנֶג, איז גענוג אַגְּזִידְטֶעֶן, אָז דורך צְשָׂרִיכִיכְשָׁר-חַאֲלָן בְּלַטְסָה חַקְשׁ וְזַד מַקְשָׁן דורך אַזְוִי ענָאָיסְטִיכְשָׁעָר פַּוֹּלִישׁן אויסגעדריך, אָז דיבטשאנד טַהְרָבֶט, אַוְיסְטְּוּזְגָּעָן, דורך רעדשט רוח-חַאֲלֵץ פָּן די שְׁנוֹתִידְבָּגָן פָּנָר אָז גַּעֲמָל גַּעֲמָל.
אַבְּשִׁיחָות-דְּגָגֶר קָאנְטְּרָקְצִיךְ פָּן צְפְּטִירִין, פּוֹלִיכָּן אָז טַקְּצִיכָּן.
די חַוִּיפְּטָטָעָה סָנוּן די דיבטשען זונען צְבָעָר גַּעֲמָל גַּעֲמָל נִישְׁטָן פְּרִיאַן-וּוּרְטָאָפְּטִילְיכָּר גַּעֲמָל. נָאָר פָּן פַּאֲלִיטִיסְטָה. אָז אַזְוִי פֿינְיָן, "אַבְּן-גַּבְּ" גַּזְבָּן דְּבָרָה אַגְּזִידְטֶעֶן אַיִן גַּעֲמָל די גַּרְעָנִיךְ-פָּעָרָאָרְדוֹנוֹג, וְאָז האט פְּלִימְרָאָשָׁן גַּעֲמָל גַּעֲמָל עַזְרָאָתָן-אַגְּזִידְטֶעֶן. טַקְיָה גַּוְיִיב דעם אַזְוִי זְבָדָה אַזְוִי גַּעֲמָל.
זְקוּלְאָפָּט גַּעֲמָרָעָן די פְּצָצָעָט פָּעָרָה אַגְּזִידְטֶעֶן.
בַּיְמָם אַיְצָהִינְן מְקַמְּעָנָט אָז אָס דורך מִשְׁתִּינְסְּנוּזָאָט, "פַּאֲלִיטִיסְטָר", מְבָעָן פְּמַעַט וְיִקְחִידְרָט, אַלְכָּס, "פַּאֲלִיטִיסְטָר", שְׁוּרִינִיט-פְּנַקְשָׁעָן זְכוּעָן פָּעָרָה אַגְּזִידְטֶעֶן
דְּגָגֶר דורך וְזַיְגָר קָאנְטְּרָקְצִיךְ אַיִן אַפְּרִילְתָּה. יְ וְאוֹ דורך פְּוֹלִישָׁה בְּפָבוֹלְיָה מַעֲכִיגְטָרָר גַּעֲמָל. מַוְּאָרָדָאָוּפְּקָי הַקְּשָׁת אַבְּקָרְבָּעָנְבָעָן דָּעַט דִּינְשָׁעָן פָּאַרְשְׁטָצְהָעָר אַ
קָּאָעָנְטָאָר צְוָעָד גַּרְעִינְצָן-פָּעָרָאָרְדוֹנוֹג, וְאָז בְּעַלְיִיכְתָּה די פַּוֹּלִישָׁע אַזְיָּזְעָאָזָג פְּרִיאַן
די נִיעָט פָּרְשָׁדְבִּיטָן. וְאָכְמָהָר – דורך דְּזַוְּגָרָק אַמְּנָאָר פָּן פְּוֹלִישָׁען צְדָקָה אַיִן
גַּעֲמָל גַּעֲמָל זְקוּלְאָפָּט צְוָעָד, אָז דִּי פְּנִינְגָס-פָּרְשָׁדְבִּיטָן קָאָבְּגִינְעָט דָּעַט 19 אַסְרִיאָה. אָז דורך בְּעַלְיִיכְתָּה צְוָעָד, אָז דורך גַּעֲמָל גַּעֲמָל.
רִיבְּשָׁעָן זְכוּעָן פָּרְשָׁה אַגְּזִידְטֶעֶן.
אַיִן דורך רִיכְוָנָג הַקְּשָׁת יְזָרְמָה יְזָרְמָה אַז מיט אַפְּרִיק פָּעָג אַזְוִי אַרְיְזְגְּוָאנָט די וְיכָס
פְּגַטְּפָטָעָן דִּינְשָׁע פְּרָעָס. אָז אַזְוִי דָּאָס אַיִן גַּעֲמָהעָן זְכוּק אַיְצָהִינְן עַבְּרָדִי אַוְנִיסְטָה
טַעֲרָה אַגְּזִידְטֶעֶן, דָּאָרָף בְּזָן הַטָּעָן, אָז די דִּינְשָׁע רְגִינְרוֹג מִינְטָעָן עַרְגָּס אָז סָוִן
צְוָעָד בְּצָבָן די פְּגַטְּפָטָעָן קָאָפְּרִיזָן אָז פְּשָׁטוּעָן שְׁקָאָסָס.
אָז אַזְוִי די "פַּאֲלִיטִיסְטָר", שְׁנוֹתָה פָּלְלָעָן אָפְּ, דָּאָן בְּלִיבָּעָן בְּלִיְזָן די וְוּרְזָה
פְּגַטְּפָטָלִיכָּע. אָז די דִּינְשָׁען זְכוּעָן דורך גַּעֲמָל וּוּרְטָאָפְּטִילְיכָּע, אָז פָּן וּטְמָטָס
דורך דורך וּוּרְטָה. אָז האַגְּזִידְטֶעֶן דִּי פְּנִינְגָס-פָּרְשָׁדְבִּיטָן אָז נִישְׁטָהָן קְמִין גַּרְזָעָרְשָׁפְּטָן...
כָּהֲן. שְׁ. בְּגָנוֹן.

